

Heuréka
ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro zájmové vzdělávání – školní družina

4. základní škola Heuréka, s. r. o.
Libochovičky č. p. 7, 273 42 Libochovičky

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ	3
3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ.....	3
4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	5
7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	7
8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	7
9. POPIS MATERÁLNÍCH PODMÍNEK.....	8
10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	8
11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK.....	8
12. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ.....	8
13. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	8

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družina

Údaje o škole

Název školy:

4. základní škola Heuréka, s. r. o.

Místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Libochovičky č. p. 10, 273 42 Libochovičky

Kontakty:

Mgr. Martina Zelová, ředitelka

Telefon: +420 774 165 429

E-mail: mzelova@isheureka.cz

Jan Kala, statutární zástupce

Telefon: +420 603 808 144

E-mail: jkala@isheureka.cz

Zřizovatel

4. základní škola Heuréka, s.r.o.

Sídlo: Libochovičky č. p. 7, 273 42 Libochovičky

zastoupená jednatelem Janem Kalou

IČO: 04429028

IZO: 181 093 634

Číslo datové schránky: t9d9gh4

Platnost dokumentu od 1. 9. 2022

Podpis ředitele:

Razítko školy:

4. základní škola Heuréka, s.r.o.
Libochovičky 7, 273 42 Libochovičky
IČ: 04429028
www.zsheureka.cz

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina je součástí ZŠ Heuréka, provádí výchovně-vzdělávací činnost mimo vyučování. Posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků v souladu s principy filozofie ZŠ, jež spočívá v naplňování vlastního potenciálu každého jedince, komplexním rozvoji sociálních a myšlenkových kompetencí a žití smysluplného života v souladu s okolním světem.

Základnou školní družiny je multifunkční místnost s prostorem pro práci v komunitním kruhu, k tvoření a hrám, družina dále využívá i ostatní učebny, zahrnující školní knihovnu a zejména pak prostory školní zahrady. V průběhu odpolední družiny se děti stravují ve školní jídelně-výdejně.

Provozní doba školní družiny

- ranní družina: 7:30-9:00 hodin
- odpolední družina: 14:15 – 17:00 hodin

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve školní družině ZŠ Heuréka je nedílnou součástí školního života a navazuje na pedagogické principy školy – radost z objevování, učení skrze zkušenost, přirozenou zvědavost, bezpečné vztahy a vnitřní motivaci.

Cílem školní družiny je poskytovat prostředí, kde děti:

- prožívají radost ze hry, tvoření i učení,
- mohou být samy sebou a mají prostor pro růst a hledání vlastní cesty,
- rozvíjejí své zájmy a dovednosti ve spolupráci s ostatními,
- učí se samostatně rozhodovat a přebírat odpovědnost za svá rozhodnutí,
- posilují svou emoční gramotnost a schopnost naslouchat i vyjadřovat se.

Oblasti rozvoje, které družina cíleně podporuje:

Poznávací a tvořivý rozvoj

- rozvíjení zvědavosti, schopnosti klást otázky a hledat odpovědi,
- podpora tvořivého myšlení a objevování různých způsobů řešení,
- propojování poznatků do souvislostí a reflektivní učení.

Osobnostní a sociální rozvoj

- budování zdravého sebevědomí, sebereflexe a práce s emocemi,
- vytváření bezpečného a respektujícího prostředí,
- rozvoj empatie, spolupráce a nenásilné komunikace.

Hodnoty, odpovědnost a vztah k okolnímu světu

- vedení k odpovědnému jednání a úctě k sobě, druhým i přírodě,
- podpora samostatnosti, houževnatosti a vnitřní motivace,
- zapojení do komunitního života školy a péče o společné prostředí.

Školní družina není jen místem odpočinku, ale přirozeným prostorem pro svobodné objevování, přátelství, tvořivost a radost. Usilujeme o to, aby každé dítě mohlo naplno rozvíjet svůj potenciál – ve svém tempu, vlastním způsobem a s podporou laskavého dospělého.

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu trvání školního roku, pro účastníky zájmového vzdělávání od 1. - 9. ročníku. V době podzimních, vánočních, pololetních, jarních a velikonočních prázdnin a ve dnech ředitelského volna se činnost školní družiny přerušuje.

Provoz ranní družiny začíná příchodem účastníků zájmového vzdělávání od 7:30 hodin a končí v 9:00 hodin začátkem vyučování. Součástí aktivit školní družiny jsou ranní a odpolední kruhy a čtení, které má svůj vymezený čas zpravidla v době po obědě.

Provoz odpolední družiny začíná ve 14:15 hodin příchodem účastníků zájmového vzdělávání v doprovodu pedagoga ZŠ a končí v 17:00 hodin. Ze školní družiny si děti odvádí rodiče nebo jimi pověřená osoba, pokud rodiče písemně nepožádají o možnost samostatného odchodu dítěte.

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Každodenní rytmus ve školní družině

Družinové činnosti nejsou pevně oddělené, ale přirozeně se prolínají a mění podle potřeb a zájmu dětí. Základem je rytmus dne, který poskytuje oporu a zároveň dostatek prostoru pro samostatnost a tvořivost.

Pravidelné aktivity

- Ranní komunitní kruh: cílem komunitního kruhu je rozvoj vztahů, vytváření soudržnosti, pocitu sounáležitosti a přijetí pro každého žáka, rozvoj schopnosti rozpoznat a pojmenovat své pocity a vytváření bezpečného klimatu školy. Komunitní kruh tak zásadně přispívá k rozvíjení sociálních a komunikačních kompetencí žáků. Slouží k naladění, sdílení, plánování i reflexi.
- Objevujeme svět kolem sebe: poznávací činnosti vycházející z témat dětí, projektových dnů nebo velkých otázek. Činnosti rozvíjející logické a strategické myšlení, společenskovední činnosti (poznávání světa a sebe sama, logické hry, strategické hry, tvorba pravidel chování) Můžeme společně bádát, zkoumat, nebo diskutovat. Podpora dětí v rozvoji sociálních, myšlenkových, matematických, čtenářských, komunikačních a dalších kompetencí v návaznosti zejména na aktuální velké otázky.
- Tvořím, co mě baví: prostor pro vlastní nápady, kreativitu a realizaci. Výtvarné a pracovní aktivity (poznávání různých výtvarných technik a materiálů, konstrukční činnosti s přírodními i technickými materiály, vaření a pečení).
- Chvilka pro sebe: čas na odpočinek, čtení, poslech, tvoření v klidu, povídání nebo jen tiché pozorování světa.
- Tělo v pohybu: pohybové a sportovní aktivity, volný pohyb, hry venku i uvnitř, taneční aktivity, sportovní výzvy a pohybové hry podle nápadů dětí.
- Hudební a dramatické aktivity (poslech hudby, zpěv, hra na hudební nástroje, nacvičování tanečních vystoupení a divadelních představení).
- Společně pečujeme: aktivity zaměřené na péči o prostředí, vztahy a spolupráci – uklízíme, organizujeme, pomáháme si, pečujeme o společný prostor.

Nepravidelná činnost

Odvíjí se od projektů vedených v průběhu výuky, celoškolních slavností a akcí.

Zájmové kluby

Součástí družiny je i široká nabídka odpoledních klubů, která se (s ohledem na zájmy dětí) každoročně aktualizuje.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogové školní družiny se zaměřují na rozvoj následujících klíčových kompetencí:

• Kompetence k učení

- Vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- Uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých oblastí, vytváří si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- Dokáže plánovat své učení, reflektovat vlastní pokrok a využívat různorodé způsoby řešení

• Kompetence k řešení problémů

- Všimá si dění kolem sebe, učí se rozpoznávat a pojmenovávat problémy
- Samostatně řeší problém nebo požádá o pomoc druhé
- Vyhledává informace k řešení problémů, využívá vlastního úsudku a zkušeností, objevuje různé varianty řešení
- Překonává neúspěch, vytrvale směřuje k cíli, dokončuje započatou činnost
- Přijímá odpovědnost za řešení problému
- Všimá si problémů jiných lidí, nabízí řešení
- Uplatňuje kreativitu a divergentní myšlení při hledání neobvyklých řešení problémů

• Kompetence komunikativní

- Komunikuje otevřeně a respektujícím způsobem, vyjadřuje své potřeby a naslouchá potřebám druhých
- Ovládá řeč, souvisle se vyjadřuje vhodně formulovanými větami
- Dokáže vyjádřit svůj názor, otázky a odpovědi, popsat své pocity
- Naslouchá názorům druhých, respektuje je
- Dokáže vést dialog
- Ovládá pravidla komunikace a prezentace
- Klidně a věcně řeší konfliktní situace

• Kompetence personální a sociální

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru, samostatný rozvoj a schopnost řídit své chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- Samostatně rozhoduje o svém chování, nese za něj odpovědnost
- Vědomě pracuje se svými emocemi
- Projevuje ohleduplnost a respekt
- Umí spolupracovat
- Projevuje ochotu pomáhat
- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- Respektuje pravidla chování
- Rozpoznává nevhodné chování, vhodným způsobem na něj upozorňuje

• Kompetence občanské

- Respektuje odlišnosti osobní, kulturní, náboženské atp.
- Dokáže odolávat nátlaku druhých v situacích, se kterými nesouhlasí
- Zná svá práva a povinnosti
- Chápe a vnímá tradice, historii a kulturu
- Je ohleduplný k přírodě
- Uvědomuje si hodnotu majetku svého, společného i cizího

- Aktivně se zapojuje do veřejného dění

• **Kompetence pracovní**

- Používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení
- Dokáže pracovat podle instrukcí a návodu
- Plánuje a organizuje své pracovní činnosti
- Váží si práce své i ostatních
- Svým pracovním přístupem chrání zdraví své i ostatních
- Umí udržovat pořádek na svém pracovním místě
- Umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce

• **Kompetence k trávení volného času**

- Umí smysluplně trávit volný čas
- Rozvíjí své zájmy v individuálních i organizovaných činnostech
- Podle svých dispozic volí vhodné zájmové činnosti

Oblasti vzdělávání

Člověk a společnost

- Poznávání nejbližšího okolí a prostředí, kde žijeme
- Chování v dopravě
- Pravidla soužití, zásady slušného chování a vzájemného respektu
- Budování vztahů, empatie, spolupráce a předcházení konfliktům
- Otevřenost vůči jinakosti, prevence šikany
- Mediální výchova a základní porozumění světu informací

Člověk v čase

- Orientace v prostoru a čase, život školy a družiny
- Tvorba a respektování denního režimu
- Vytváření zdravých návyků a dovedností pro samostatné fungování
- Smysluplné plánování a využití volného času

Příroda a prostředí

- Pobyt venku – školní zahrada, vycházky a pozorování přírody
- Roční období, přírodní děje a proměny v krajině
- Péče o rostliny, pěstování, třídění odpadu, ekologické chování
- Environmentální gramotnost – vnímání souvislostí člověk – příroda
- Využití různých zdrojů informací: encyklopedií a atlasů

Člověk a práce

- Práce rukama – tvoření, opravy, péče o prostředí
- Rozvoj manuální zručnosti a jemné motoriky
- Práce s různými nástroji, materiály a jejich vlastnostmi
- Plánování, vytrvalost a dokončování činností
- Péče o zahradní a pokojové rostliny

Zdraví a tělesný rozvoj

- Péče o zdraví, hygienu a prevenci nemocí
- Sebepoznání a péče o tělo
- Pitný režim, odpočinek, psychohygiena
- Hry a pohybové aktivity podporující radost z pohybu a zdravý rozvoj

Umění a kultura

- Výtvarka – vyjádření nápadu pomocí barvy, tvaru, linie
- Práce s různými výtvarnými materiály a technikami
- Estetické vnímání, kulturní zvyklosti a prostředí
- Hudba – zpěv, poslech, pohyb s rytmem
- Dramatika – vyjádření emocí a příběhů pohybem, hlasem, mimikou
- Společné slavnosti, tvoření tradic a rituálů

Osobnostní rozvoj a vztahy

- Sebezpoznání a sebereflexe
- Rozvoj emoční inteligence a práce s emocemi
- Přijetí chyby jako součásti učení
- Budování zdravých mezilidských vztahů a atmosféry důvěry

Práce s digitálními technologiemi

- Základy bezpečného a vědomého používání technologií
- Vyhledávání a ověřování informací
- Vedení k odpovědnému chování v online prostředí
- Kreativní využití digitálních nástrojů v každodenním životě

Činnost družiny je úzce provázána s obsahem vzdělávání v základní škole.

Při rozvíjení klíčových kompetencí napříč všemi vzdělávacími a výchovnými oblastmi pedagogové školní družiny respektují individualitu každého žáka, pedagogický plán přizpůsobují věku a možnostem dětí i aktuálním podmínkám.

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní družina ZŠ Heuréka cíleně podporuje integraci účastníků zájmového vzdělávání z jazykově odlišného prostředí a integraci účastníků zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Účastníky zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami podporuje formou individuálního přístupu a pomoci. Aktivity nabízené školní družinou jsou přizpůsobeny možnostem a zájmům účastníků zájmového vzdělávání.

Vychovatelé družiny úzce spolupracují s pedagogy ZŠ, výchovným poradcem, pedagogicko-psychologickou poradnou a s rodiči.

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Do školní družiny jsou přijímáni účastníci zájmového vzdělávání prvního i druhého stupně ZŠ Heuréka na základě podpisu Smlouvy o vzdělávání a přihlášky do školní družiny.

K vyloučení účastníka zájmového vzdělávání ze školní družiny může dojít při opakovaném nedodržování pravidel chování definovaných ve Školním řádu ZŠ Heuréka a vnitřním řádu ŠD.

9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Školní družina využívá prostory školy a zejména pak prostory školní zahrady. Všechny učebny jsou vybaveny stoly a lavicemi, množstvím výtvarného materiálu, hrami, stavebnicemi a knížkami. K dispozici jsou i digitální zařízení.

10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Činnost školní družiny zajišťují odborně kvalifikovaní vychovatelé a pedagogové ZŠ Heuréka, čímž je posílena propojenost školní družiny se vzděláváním, činnostmi a životem v ZŠ. Odbornou kvalifikaci si členové týmu školní družiny prohlubují prostřednictvím pravidelných teambuildingových programů, akreditovaných kurzů a samostudia. Na vedení odpolední družiny se mohou podílet rovněž externí vychovatelé.

11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Činnost školní družiny je financována ze státního rozpočtu, z plateb školného, eventuálně z grantů a dotací, jež škola získá. Poplatek za pobyt účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině je součástí školného v ZŠ Heuréka, jehož hrazení je definováno podmínkami ve Smlouvě o vzdělávání.

12. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.

Účastníci zájmového vzdělávání jsou vždy na začátku školního roku seznámeni se školním řádem družiny. Jsou obeznámeni s pravidly chování v družině, bezpečnosti při hrách a soutěžích. Účastníci zájmového vzdělávání se spolupodílejí na tvorbě pravidel chování v družině.

Ve školní družině jsou zajištěny hygienické a zdravotní podmínky – stravovací a pitný režim, zdravé prostředí užívaných prostor (světlo, větrání, teplo, úklid, vybavení užívaných prostor), dostupné jsou prostředky první pomoci (lékárnička, která je pravidelně doplňována).

13. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- ŠVP nabývá platnosti dnem podpisu ředitelkou školy a zveřejněním v prostorách družiny
- ŠVP nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2022

V Libochovičkách, dne 1. 9. 2022

4. základní škola Heuréka, s.r.o.
Libochovičky 7, 273 42 Libochovičky
IČ: 04429028
www.zsheureka.cz

Mgr. Martina Zelová
ředitelka školy

Příloha č. 1: Plán činnosti školní družiny

Tematický plán vzdělávacího obsahu školní družiny popisuje aktivity, ze kterých vycházíme při plánování během školního roku. V každém období je kladen důraz na tematické provázání obsahu aktuální velké otázky s činnostmi ve družině. Činnosti lze libovolně přesouvat dle aktuálních podmínek.

Poučení o bezpečnosti

- Poučení o bezpečnosti v prostorách školy a družiny
- Bezpečnost při pohybu v budově, na zahradě a v okolí školy
- Bezpečnost na školních akcích a v době prázdnin
- Pravidla bezpečného chování při cestě do školy a domů
- Dopravní výchova – bezpečné přecházení vozovky, dopravní značky
- Pravidla bezpečného chování při pobytu v přírodě a u vody
- Osobní bezpečí a zásady první pomoci
- Poučení o rizicích při práci se zahradním náčiním
- Pravidla bezpečného pohybu během sportovních aktivit
- Pravidla bezpečné jízdy v MHD a v autě
- Péče o zdraví a předcházení úrazům

Člověk a jeho svět – poznávací činnosti, rozvoj kompetencí

- Orientace v prostoru a čase
- Poznávání nejbližšího okolí školy
- Rozmanitost přírody – pozorování změn v ročních obdobích
- Kalendář přírody – sledování proměn počasí a krajiny
- Péče o bylinkovou a školní zahradu
- Ekologická výchova – třídění odpadu, ochrana přírody
- Péče o životní prostředí – sběr odpadků, úklid školní zahrady
- Poznávání živočichů a rostlin v okolí školy
- Místo, kde žijeme – přírodní a kulturní památky
- Lidé kolem nás – společenské chování, vzájemná úcta
- Mediální výchova – rizika technologií, práce s informacemi
- Práce s encyklopediemi, knihami a vyhledávání na internetu
- Historické a kulturní tradice – svátky, významné dny
- Komunikace a řešení konfliktů
- Rozvoj komunikačních dovedností a spolupráce
- Poznávání sebe sama a vztahů v kolektivu
- Rozvoj kritického a logického myšlení prostřednictvím her

Člověk a svět práce – společensko-prospěšné činnosti

- Péče o prostředí školy – úklid zahrady, šatny, knihovny
- Péče o školní majetek – sportovní náčiní, pomůcky

Praktické činnosti – údržba a zkrášlení okolí školy
Rozvoj jemné motoriky – práce s drobným materiálem, korálky
Práce se stavebnicemi – rozvoj manuální zručnosti
Práce s jednoduchým nářadím – hrábě, lopatka, motyčka
Práce montážní a demontážní – stavebnice, Lego
Výroba drobných dárků a praktických předmětů
Příprava jednoduchého pokrmu – dodržování postupu a pravidel
Rozvoj sebeobsluhy – pořádek v osobních věcech
Spolupráce při společných úkolech a projektech
Rozvoj odpovědnosti a pracovních návyků
Péče o rostliny a zvířata v okolí školy
Úklidové a manipulační činnosti
Rozlišování materiálů a jejich využití při tvoření

Člověk a zdraví – pohybové a sportovní aktivity, sebepoznávání

Pohybové hry na školní zahradě
Míčové, štafetové a běhací hry
Atletické a závodivé činnosti – běhy, skoky, překážky
Cvičení pro rozvoj tělesné zdatnosti
Protahovací a relaxační cvičení
Sportovní klubové činnosti – fotbal, atletika, hry
Hry se švihadlem, obručí, míčem
Stolní tenis, vybíjená, pohybové soutěže
Zdravotní výchova – ošetření drobných poranění
Péče o zdraví a prevenci nemocí
Osobní hygiena a správné stolování
Zdravá životospráva a pitný režim
Sebepoznávání – komunitní kruh, rozhovory o emocích
Rozvoj spolupráce a fair play
Cvičení koordinace a rovnováhy
Hry na sněhu a zimní pohybové činnosti
Plavecká výuka a bezpečnost při pohybu ve vodě

Umění a kultura – výtvarné, hudební a dramatické aktivity

Výtvarné činnosti – malba, kresba, práce s barvami
Tvorba z přírodnin, papíru, odpadového materiálu
Výroba tematických dekorací (podzimní, zimní, jarní, velikonoční)
Tvoření dárků (Den matek, otců, Vánoce...)

Tvorba landartů a koláží
 Tvoření s digitálními nástroji – iPad, fotografie
 Hudební činnosti – zpěv, rytmizace, Orffovy nástroje
 Nácvik písní v češtině i angličtině
 Hudebně-pohybové činnosti – taneční improvizace
 Dramatizace pohádek a scének
 Rozvoj výrazu – gesta, mimika, emoce
 Práce s hudbou – poslech, improvizace, hra na tělo
 Výzdoba družiny – dekorace oken, tříd, chodeb
 Výroba masek – masopust, karneval
 Výtvarné projekty – mandala, zimní mozaika
 Divadelní a hudební vystoupení
 Klubová činnost – Tvořivé ručičky, dramatický kroužek
 Spontánní činnosti – rekreační a odpočinkové činnosti
 Volná hra v prostorách družiny a na zahradě
 Individuální hry – stavebnice, společenské hry, kreslení
 Relaxace a odpočinek na kobereci
 Poslech hudby, audioknihy, projekce pohádek a filmů
 Četba vlastních knih a povídání o přečteném
 Relaxační techniky – poslech hudby, dechová cvičení
 Hádanky, slovní a logické hry
 Spontánní skupinové aktivity – bunkry, hry na zahradě
 Pobyt venku – pouštění draků, hry na sněhu
 Rozhovory o zážitcích z prázdnin a volného času
 Povídání o plánech, přáních a zážitcích dětí
 Rozvoj přátelských vztahů v kolektivu
 Společná setkání – kruh, sdílení, společné hry
 Prožitkové kluby a zájmové činnosti (šachy, Lego, florbal)
 Hraní společenských a strategických her

